

sanselige Følelsers Almagt har været den Tap, hvorom hendes sidste Aars Produktioner har drejet sig. Hendes Studier er blevet til „Digtning“, og denne har igen antaget en saa *hyperidealistisk* Karakter, at enhver, der har Interesse for Samfundet og har Kvindens Vel for Øje, absolut maa advare imod den, for at ikke ubefæstede Personer, der af misforstaaet Iver for at hævde sig selv i den Ellen Keyske Aand og være forud for deres Tid, gaar hen og forkvakler deres Sjæle, saa deres Fremtid ødelægges derved.

Med Højagtelse

Camilla Eegholm.

Sundhed og Ægteskab.

Sundhedsforeningen begyndte i Onsdags sin Virksomhed for denne Vinter med et udmærket Foredrag af Dr. med. Erik Pontoppidan om Sundhed og Ægteskab, d. e. Sundhed som Betingelse for Ægteskab.

Taleren gik ud fra, at Ægteskabet som Institution ogsaa fra medicinsk Synspunkt er den bedste Form for Samliv mellem Mand og Kvinde. Enten man ser hen til begge Kontrahenterne eller til Afkommet er et varigt Samliv, psykisk og fysisk den mest normale Ordning af den elementære Drift, der har Slægtens Forøgelse til Maal.

Men Sundhed maa betragtes som Betingelse for Ægteskabet. Sundhed — den Tilstand hvor alle Organer fungerer normalt — er et relativt Begreb. Absolut Sundhed kan ikke forlanges, og man kan ikke gribe ind i den myndiges Selvbestemmelsesret, for saa vidt det kun vedkommer ham selv. Men saa snart en Handling kommer til at gaa ud over en anden, har man Ret til at forlange de skyldige Hensyn, og hvis disse ikke tages af Individet selv, maa en saa stor social Fare, som Sygdommens Overførelse ved Smitte kunne bekæmpes som Samfundssag.

Der er tre Sygdomme, der maa betragtes som Samfundsonder. *Gonorrhoe, Syphilis, Tuberkulose*. Den første er den aller alvorligste. Den har sit Arnested i Prostitutionen og er umaadelig smitsom. I Ægteskabets intime Samliv kan det ikke forhindres, at den smitter, hvis en af Parterne er befængt dermed. Saa smitsom er den, at Berøring med Læberne af samme Glas f. Eks. smitter. Og Sygdommen gaar i første Haand ud over Afkommet. Den er en af de hyppigste Sterilitetsaarsager, og hvis der kommer Børn, er de tit blinde. Man har beregnet, at $\frac{3}{4}$ af de 30,000 Blinde, der findes i Tyskland, skyldes denne Aarsag deres Ulykke.

Syphilis gaar ogsaa ud over Børnene. De fleste Børn af syfilitiske Forældre dør i Løbet af det første Leveaar, og de, der lever, maa betegnes som Undermaalere i aandelig Forstand.

Tuberkulose er hos os den hyppigste Dødsarsag, men Sygdommen var

altfor vel kendt til, at Taleren behøvede at gaa ind derpaa.

Foruden disse tre Sygdomme er ogsaa Alkoholismen en konstitutionel Tilstand af den Art, at den maa betegnes som en Hindring for Ægteskabs Indgaaelse. Den forgifter Slægtens Blod.

Pest og Kolera maa betragtes som smaa Samfundsonder i Forhold til disse Sygdomme. Man kan tage sine Forholdsregler imod hine, men hvordan kan man beskytte sig imod disse?

Som Forholdet nu er, forlanges der kun Vaksinationsattest af Ægteskabskandidaten. Man burde arbejde hen til, at der ogsaa forlangtes Attest for, at han eller hun var fri for de mest faresvangre Sygdomme, der truer Menneskeheden.

Der maa rejses en Opinion. Der maa tales aabent og uden Forbehold om disse Ting. Ungdommens hygiejniske Opdragelse, der nu ganske forsummes, maa blive en Samfundssag. Det maa indskræpes, at det er en Forbrydelse at overføre den Slags Smitte til et andet Individ.

Men vi maa straks tage fat. Kun Lægen ved, hvordan desørgelige Kendsgeneringer ophobes, og hvor stor den Fare er, der truer. Enhver maa faa at vide, at man ikke kan være tilstrækkelig forsigtig i Valget af sine Børns Moder eller Fader.

Skønlitteraturen har gjort sit — fra „Gengangere“ til Fru Lembckes Bog „Folkets Synder“ — til at aabne Øjnene, men Taleren troede, at simpel Oplysning vilde gøre mere direkte Gavn.

Meningen?

Gensvar til Helga Johansen.

Jeg takker Dem for Deres Svar. Det har glædet mig, thi De gør mig deri en stor Indrømmelse, idet De siger, at Generationer skal fødes og dø, førend kvindelig Intelligens faar tildannet et Sprog, hvori kvindelige, uabstrakte Tanker kunne meddeles Samfundet. Det siger De; og dog har De i strænge Ord bebrejdet os, at vi ikke forlængst har forstaaet, at det er i Kraft af vort uabstrakte Væsen, at vi, gørende Front mod de mandlige Abstraktioner, skulle sejre og vinde Hæderspladsen i det Samfund, som vore friske Evner skulle forny og forbedre. — Sandelig, vi kunde med større Ret tilraabe Dem: Skab først det Sprog, hvori de Tanker, for hvilke De vil vinde os, lader sig udtrykke, tal da til os i dette Sprog, overbevis os, væk vor Begejstring — da ville vi gøre alt, hvad De fordrer!

Det er aldeles ikke uøst, at Mænd har dannet sig en ny Sprogform, naar ingen af de gamle Former har passet til deres Tanker; skulde da ikke en Kvinde som De med de samfundsfornyende Evner, som De tillægges vort Køn, kunne gøre det samme? — „Gregers Werler“, der, uden selv at kunne finde og magte en Opgave, gaar omkring og præsenterer „den ideale Fordringen“ i Husmandshytterne, har vi nok af.

De mener, at København er en Ørken, god nok for Dem. Vist ja, jeg har slet ikke tænkt paa noget bestemt geografisk Sted. Højest sandsynligt er det i København, at hint frygtelige, ophøjede Øjeblik skal times Dem, da De første Gang bliver Dem hele Deres Evners mægtige Rigdom bevidst. Da hvisker Fristelsen Dem i Øret: „Brug dine Evner med Kløgt, underlæg Dig Jorden, nyd Livet — se hvor herligt dets Glæder lokke, talløse og blændende som Lysets Brydninger i en Ædelstens Facetter.“ Da gælder det, om den rette Kærlighed vil løfte sin Guddomsrøst i Deres Indre og udtale sit: „Vig bort! — for mig gives der kun en Lykke: at følge Sandhedens og Retfærdighedens Spor, om end gennem Ydmygelser, om end i Døden.“

„Fristelsen i Ørkenen“ er den Ild- daab, hvorigennem den Profet maa gaa, som skal kunne begejstre et Folk og løfte det op over sig selv til en Fornylsens Gæring.

I Haabet om en Gang at maatte skue Dem i saadan profetisk Herlighed og blive Deres troeste Apostel er jeg

Deres ærbødige

Mariane Nielsen.

Kvindesamfundet Concordia,

der, som vi ved, arbejder for Afholdssagen, havde i Fredags indbudt Repræsentanter for forskellige Foreninger og Stiftelser for at fremlægge en Sag, som „Concordia“ agter at tage op.

Formanden, Fru Vivi Nordberg, havde, for at se til en syg Veninde, i en længere Tid jævnlig besøgt Kommunehospitalets 6. Afdeling. Af Opsynet havde Fruen hørt, at et stort Antal af de ulykkelige Kvinder, som der var under Behandling for Sindsyge, egentlig var Alkoholister eller Morfinister, og den Tanke slaar ned i hende: hvad bliver der af disse, naar de kommer ud? Et Drankerasyl for Kvinder eksisterer nemlig ikke her i Landet.

Hospitalsopsynet havde da fortalt, at deres Helbredelse i Reglen kun varede kort. Naar de kom udenfor Hospitalet og atter kunde forskafe sig Giften, var et Tilbagefald uundgaaeligt, og saa havde Hospitalet dem atter. Et Asyl, hvor man kunde holde Fristelsen borte, vilde derfor være en Redning og Velsignelse for mange.

Det var et saadant Rekonvalescent-hjem Foreningen agtede at oprette, og et Opraab til Indsamling af Midler fremlagdes. Opraabet støttedes af Mænd som Overlæge Friederich, Kommunelæge Larsen, Fængselslæge Geil og Folketingsmand Herman Trier.

Hvad der behøves for at redde disse Patienter er god Kost, Bade og kærlig Behandling. Isolering er nødvendig, men fængselsagtig Afspærring maa helst undgaaes.

Man havde Øje paa en Gaard i Nærheden af Slagelse, der ejer de nødvendige Betingelser. Adgang til legemligt Arbejde findes i den store Have. Et

Hønseri agtedes oprettet og til dette var der allerede som Gave skænket 50 Høns. Ogsaa andre Gaver var indkomne og vidnede om den Sympati Tanken paa flere Steder havde mødt. Til Købet af Gaarden behøvedes der 5000 Kr. og en tilsvarende Sum til Montering.

Vi ønsker „Concordia“ til Lykke med den smukke Opgave den unge Forening har sat sig, og vi haaber, at naar Opraabet til at yde Bidrag en Dag offentliggøres, ret mange vil føle Trang til at støtte Sagen.

Sundhedsforeningens Huskeseddel for Novbr.

November bringer som oftest mange kolde Dage med gennemtrængende Blæst, Regn og Slud. Det gælder derfor om at væge sig for at undgaa Hoste, Snue og Forkølelse gennem Vinteren. Det bedste Værn herimod er et godt Blodløb i Huden, det man kalder en hærdet Hud, der faas ved hyppig Badning eller Afvaskning med køligt eller koldt Vand. Hold dernæst Fødderne varme og tørre. Lad Tøjet være ligelig fordelt paa Kroppen og lad ikke Hudens Funktion lammes ved ekstra Varme ved Mavebælter eller Lungebeskyttere. Sørg derimod for Legemsbevægelse helst i den friske Luft, i Mangel heraf i Stuerne. Disse maa være vel ventilerede særlig Sovekammeret.

I November er det paa høje Tid at sørge for Forraad af Frugt til Vinterbrug, medens der er Overflod af Efteraarsfrugt paa Torvet. De Penge, man giver ud for Blommer, Æbler og Pærer, som dækker Frugtkammerets Hylde eller henkøges som Kompot vil indbringe gode Renter i Form af forøget Sundhed og Velvære. Desuden findes der i dem en god Modgift mod Blegst og Gigt, samt mod Mathed og Svækkelse, der let vil indfinde sig om Foraaret, naar man om Vinteren har nydt for lidt Frugt. Frugtsafterne er nemlig rige paa Plan- tesyrrer, Jærn, Natron og andre Stoffer, som spiller en vigtig Rolle i Stofomsætningen.

Indland og Udland.

Frankrig.

Ved Siden af Kvindernes Kongresser nævnes blandt de mest betydningsfulde „Kongressen for social Opdragelse“. Den ledende Personlighed var her Leon Bourgeois, tidligere Undervisningsminister; i kort Uddrag lød hans Slutningstale som følger:

„Solidaritetstanken, som vi her samler os om, har allerede før den blev bevidst fundet mangt et Udslag. Hvad er saaledes Folkeuniversitets-Bevægelsen andet end Solidaritet? Solidaritet er al Sammenslutning, Kooperation, Organisation, hvori Arbejderne finder Middel til at frigøre sig gennem det personlige Arbejde.

Om kvindesagstidsskrifter.

(Af „Nylænde“).

Det er den trange vej, som fører til livet, og det er den brede vej, som fører til publikum, hvorledes skal da et blad, som først og sidst vil livet, kunne eksistere og udbrede sine ideer?

Det er virkelig ogsaa et stort problem. Et blad for kvindernes sag maa ville livet, maa søge at vække det døde, gennemtrænge det materielle, i hvilken form det saa findes — ellers har det ingen mission.

Vel, svarer mange, det er maalet, men midlerne og vejene er mange. Søg først at vinde publikum, vind det paa de vante maader, gjør vejen let

og jævn at gaa, søg at smigre lidt, at pirre lidt osv., saa faar du det store publikum lokket til, saa kan senere det højere liv begynde lidt efter lidt. Du kan øge de gode lærdomme mer og mer, du kan indskrænke det daarlige gods mer og mer, og en vakker dag kan saa de livgivende sandheder være i majoritet.

Men der er det i vejen med denne metode, at medens det arbejde at vinde massen paagik, har aanden forladt dig. Om du faar aldrig saa stort publikum, om du ophober aldrig saa meget af sandheder og ædle lærdomme, saa vil de ikke gjøre virkning, eller de vil virke modsat af hvad der tilsigtes, — ti du har sejlet under falsk flag.

Ja, siger andre, det er forkasteligt at sejle under falsk flag. Men hvorfor bestandig tone flag? Hvorfor demonstrere saa, hvorfor skræmme bort med principer og idealer, hvorfor ikke ta det praktisk, man maa ikke stille saa store fordringer — man behøver

jo derfor ikke at fornægte noget. Ikke den brede vej, men heller ikke den trange.

Der er bare det i vejen med dette mellem-standpunkt, at man intet udretter med det. Et blad med et saadant program har i grunden ingen ret til at eksistere. Den almindelige presse kan udrette det ligesaa godt og bedre. Om en mængde kvinder vilde slutte sig sammen om det, saa vilde vekt-skaalen dog ikke synke til livets side.

Hvad skal man saa gøre?

Man faar tone flag, og hejse det helt til tops lige fra begyndelsen af — der findes ingen anden raad.

Men hvorledes skal man da naa sin bestemmelse, og hvorledes skal man eksistere. Man maa jo leve, og man vil jo dog ha fat paa publikum. Ja, det kan synes en umulighed. Men er det ikke den samme svære vanskelighed, som flere af dem, der har udrettet mest i verden, har mødt. Og er det ikke gennem denne og andre lidelser der presses frem de draaber

hjerteblood, som maa blandes i blækket, pennen dyppes i — det eneste, har man sagt, som gjør det skrevne værdt at læse, og gjør det læseligt gennem tiderne.

Jeg ved meget vel, at man ikke kan lægge samme maalestok paa de personer her tales om, som paa dem, der gaar under navn af digtere, kunstnere, tænkere. Men jeg er paa den anden side fuldt paa det rene med, at de heller ikke kan sammenstilles med dem, der gaar under navn af journalister. Et af to, saa staar de de første nærmere. De er lig dem i det, at bloddraaberne maa til. Som kvindesagen endnu staar, maa de ofres.

Men paradoxet den trange vej — publikum?

For et blad maa ha et publikum. En banebryder — i forskningens rige f. ex. kan trøste sig med et fremtidens publikum. De banebrydere, jeg her taler om, maa faa tag i sin samtid; med andre ord, et blad uden — eller